

SAMOBORSKI LIST

Ljetovanišni vjesnik.

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.
Pretpлата na cijelu godinu stoji K 4.—, na pò godine 2 K, na četvrt godine 1 K. S poštom ili s dostavom u kuću 48 fil. na godinu više. U Ameriku K 1-40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 filira.

Vlasnik i odgovorni urednik: M Kleščić.

Uprava nalazi se u Tiskari Eugena Košaka u Samoboru,
Rambergova ulica br. 18.

Oglase prima se brava a plaća se za petlini redak u redakcijskom dnevniku 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se uputa uvršćuju, daje se znatan popust. Novci se saopćavaju, a rukopisi uredništvu „Samoborskog lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

God II.

U Samoboru, 1. siječnja 1905.

Br. 1.

K novoj godini.

Nema te više, nema, godino 1.904.! Dosta boli i nevolje bilo je u tebi. Prošla si eto, kao što i sve prolazi, ali tragovi nevolja tvojih dugo će se još opažati. Mi ne plaćemo za tobom, no ipak će još mnoga suza kanuti s nevolje, što si je ti, zlosretnice, ostavila. Ti ode, da se nikada više ne vratiš, a mjesto svoje ustupi kćerci svojoj 1.905. Hoće li ona biti bolja od tebe? Budućnosti tamno velo pokriva grudi njezine, pa „tko će onda znati, što dan nosi, što u tamnom noćca skutu“. Ipak sa nekom nadom idemo joj u susret, ma da nam je još nepoznata i tajanstvena; ipak širimo ruke i otvorena srca pozdravljamo je: Zdravo, zdravo da si nam godinice nova!

I misao nas zanosi u budućnost godine 1.905., pitajući, koje želje bismo mogli poželjeti, da se u ovoj godini ostvare. Mnogo bi ih bilo i svakakvih, ali ne ćemo, da posežemo ni visoko ni daleko, već ćemo se ograničiti samo na ono, što nam je najviše na srcu.

Prva želja naša namijenjena je onomu časnomu zboru, koji zapravo upravlja sudbinom Samobora. Prošavšom naime godinom istekla je trogodišnja perioda našega zastupstva, pa ćemo s novom godinom dobiti doskora i novo zastupstvo. Ne ćemo da utječemo na izbor njegov. Ali želja je naša vruća, da novomu zastupstvu nikada ne uzmanjka čvrste volje i svestranoga zanimanja za naše općinske poslove. Želimo zato i zastupstvu i novoj glavi naše općine, da se uvijek sa svetim zanosom podadu novim svojim dužnostima. Neka budu prožeti čvrstim uvjerenjem, da je sav njihov požrtvovni i nesebični rad namijenjen ne koristi pojedinaca, nego napretku i procvatu miloga nam Samobora. A želeći njima u svemu radu što bolji uspjeh, dužnost je naša i sviju općinara, da ih u takvom njihovom preduzeću složno i s ljubavi podupiremo.

Drugom željom zanosi nas misao k tebi Gradno, potoče šumni. Ljutih li si ti već jada Samoboru zadala! Objeručke on te prima i u svome miluje te krilu. I ti si mu milo i drago čedo. Ali kad zloduh u tebe udje; kad ti korito uzbijesni od bujica ljutih: onda od tebe, Gradno šumna, postaje divlja neman, koja ruši i otimlje sve, što zahvati, i od onoga istoga trgaš tijela, koje te je toplo grijalo. Zloće tvoje prošle su, i Samobor ih brzo zaboravio, na nesreću svoju. Ali ne će i ne smije zaboraviti one kobne noći od 10. na 11. listopada 1.904., ako ne će, da mu od tebe, Gradno mutna, omrkne crni danak. Da to ne bude, mnoge su već učinjene pripreme, pa je naša želja, da se ove godine svakako počne provodjati regulacija Gradne. Kad to bude izvedeno, onda Samobor ne će biti više izložen sličnim nesrećama, nego će još dobiti ljepše i modernije lice.

A kako ćeš ti to pozdraviti, grade naš stari?! Ti nijemi svjedoče kmetskih suza i mnoge sramote naše. Hladno i ukočeno upireš od nedavna pogled svoj na novu i lijepu zgradu, što se ponosito podigla na podnožju tvome, a uz šumnu Gradnu. Čudna li eto takmaca tvoga. Dosada si grade stari, mnoge gledao boli, ali ih vidati nijesi znao. I odsada ćeš u novoj ovoj zgradi vidjeti dosta boli, vidjet ćeš strana lica, kako šeću uz podnožje tvoje i nalaze lijeka bolima svojim u novoj ovoj zgradi — u modernom hydro- i elektroterapeutskom zavodu. Ti ćeš kameni starče, gledati blagotvorno djelovanje ovoga lječilišta i vidjet ćeš, kako je Samobor — taj biser prirode na slovjenkom jugu — upravo po ovom lječilištu postao još vredniji, glasovitiji i još ljepši. Ne može se za sada sve reći, koliko će koristiti imati naše mjestance po ovom zavodu, jer će baš po njemu postati ono, za što je i po Bogu i po prirodi svojoj određeno — pravim i ugodnim lječilištem i ljetovalištem.

U ZAGREBU.

Jučer je minulo upravo 30 ljeta, što se prvi put oglašila naša „Jeka“. Domaće je to čedo, zadojeno ljubavlju gradjanstva samoborskoga. Za to je ona uvijek bila vjerni odjek njegovih osjećaja, bila je jeka njegovih čustava, njegovih boli i njegova veselja. „Jeka“ će ljetos slaviti 30-godišnjicu teškoga svoga života. Želimo, da se kod ove slave nadju na okupu svi složni kao jedan. Slava „Jekina“ neka je slava cijeloga nam Samobora.

Polovinom manje opet proteklo je godina, što se u nas osnovalo vatrogasno društvo. Škrajna nužda i potreba prijeka stvorile su nam ovo korisno i plemenito društvo. Petnaest godinica primiče se kraju, što ovo društvo požrtvovnim svojim radom koristi Samoboru i najbližoj mu okolini. Zadaću svoju ispunjavalo je ono uvijek časno, prezirući često i vlastitu pogibelj. I eto, u ovoj godini će i njemu svanuti danak slave — 15 godišnjice njegove. I toj slavi vrijednih naših i junačkih vatrogasaca želimo najbolji uspjeh.

Nedavno nam je i „Sokol“ sivi prhnuo u krilo. Mlad je jošte i slabašnih krila, ali će pomalo čvrstom ojačati snagom. U to ime želimo i njemu složna i ustrajna rada, jer samo njime dovinut će se svome cilju, da bude jaka karika u lancu „naše narodne garde“.

Svemu tomu a i svemu drugomu, što je dobro i plemenito, želimo u god. 1.905. najbolji uspjeh. Andjeo sreće raskriliio krila svoja nad ubavim Samoborom, a iz mekanoga skuta svoga obasuo ga mirom i blagostanjem! Bilo sve u njemu sretno i blagosovno!

Iz trgovačkoga zastupstva.

Trgovačko zastupstvo održalo je 22. prosinca 1904. svoju redovnu sjednicu. Nazočno 11 odbornika. Od kot. oblasti prisustvuje upravitelj g. Šenoa. Sjednica je tekla ovim redom:

Što sam plako?...

Badnja bješe noćca. Izba puna sreće,
Puna blagosova, tamnjana i milja —
Na bozićnom drveu treperile svijeće,
A mi djeca sretni s tolikog obilja.

Orile se pjesme. — Majko moja zlatna,
Tvoja radost bjaše svijju ponajveća —
Ta vijekom sudba bje nam neprijatna,
Rijetko kad bi i nas pohodila sreća.

Al kad prvo zvono ponoćku oglasi
Srce mi se tajnim bolom napunilo —
Iz grudiju vrelli prodrriješe uzdasi —
I zaridah gorko panuv ti na krilo.

Niko nije znao, što sam te cjelivo
I za što sam nujan tebi na grud pao,
Za što sam ti ruke suzama umivo —
Tog nejačak nisam tada ni sam znao.

Godinice prošle. Mnogo tog utruo,
Što u sjaju milom blistalo je meni —
Mnogo tog u zemlju legnulo je crnu,
Pa i tebe grobak prekrilo je zdeni.

Slutnja bješe l' gorka, roditeljko mila,
Da će badnjeg dana isto tebe zvono
Grobu pratit tvome? — Slutnja je l' de bila,
Vruće kad si sreću vinula me na ono —

I zajedno sa mnom tiho suze lila...

Josip Milaković.

Iz narodnih običaja u Rudama.

Dok se u našim Rudama rudarilo, naročito kada su lijevale tvornice bakra, a kasnije željeza sve do godine 1862., bilo je ovdje pravo blagostanje: Rudari dobro služili, imali dobre kapljice sa Plješivice i svojih „Nereza“, obilno krušca sa samoborskoga polja, a i krasnog voća i povrća iz svojih zatišinjastih uvalica.

Kako su Rudari vesele čudi, a dobro im išlo, voljeli su veselice i rado pravili parade. Na svoje gozbece pozivali susjedne žitelje okolišnih župa, a najradije mile si susjede Samoborce, s kojima su u velike prijateljivali, kumili se a često se i ženili iz Samobora.

Svoje sastanke, gozbece i veselice zasladjivali su svakojakim šalama, raznim pjesmama, koje su i sadržinom odavale „kako im dobro gre“. Najmilija im je njihova mjesna himna „Kalabucija“, koja i danas ne izostaje kod nijedne svadbe. Evo te pjesme:

Pri našoj deželi dobro gre — Kalabucija,
Na traglah purana nosiju — Kalabucija,
Sa mlinci hiže firšnaju (pokrivaju) — Kalabucija,
Ružmarinom hiže pomeću — Kalabucija,
S kraflj hiže taracaju — Kalabucija,
Salom mišje lukne trdiju — Kalabucija,
Slaninom vrata zastiraju — Kalabucija,
Klobasami plote opletaju — Kalabucija,
Vincem čašice natakaju — Kalabucija,
Jen drugomu zdravije napijaju — Kalabucija.

Kada Rudari ovu svoju himnu pjevaju obavljaju i velike ceremonije. Gozba svršava sa pe-

čenim puranom. Ovoga žene nadjenu. „Nadjev“ taj jest tečna smjesa od bijeloga samoborskoga „cipovca“, jaja i peršina. Purana okite mlincima i tjestavim kiticama t. zv. „fritama“ i peku ga u krušnoj peći.

Krasno pečena i tako nakičena purana metnu na priredjene nosiljke, koje okite ružmarinom i vrpčama. Te nosiljke sa puranom nose dvojica iz kuhinje u sobu na stol, a prate ih gajdaši i pjevači, koji uz pratnju čitave svadbene svite, veselo i oduševljeno udaraju svoju milu himnu „Kalabuciju“.

Ovog purana ima svadbeni „starješina“ tako vješto rezati, da na svakom komadu mora biti barem nešto lijepo zažarene vanjske puranske kožice. Kada starješina reže purana prate ga pjesmom i gajdama „muzikaši“ koji neprestano opetuju:

„Lje ga reže'te, lje ga reže'te oče starešini!“
Reže'te ga pri glavi — to bu moji mami,
Reže'te ga pri putači — to bu momu čači,
Reže'te ga pri vratu — to bu momu bratu,
Reže'te ga pri bedrici — to bu mojoj sestrici,
Reže'te ga pri okrači — to bu mojoj braći,
Reže'te ga pri kobili — to bu mojoj mili,
Reže'te ga pri košaku — to bu momu svaku,
„Lje ga reže'te, lje ga reže'te, oče starešina!“

Kad starješina taj posao svrši, prestanu pjesme i svirka i počne slasno uživanje pečenoga purana, te ne znaš što je bolje, da li puranček ili oni masni mlinci, koji maste bradu i glade gr'oce za dobro prigorsko vince, da ti upravo zazubice rastu....

Stjepan Mrakužić.

Cita se rješenje vis. vlade, odjela za unutarnje poslove, kojim se podijeljuje ovom poglavarstvu potpora od 5000 K iz zemaljskih sredstava i to za ublaženje štete, koju je počinila posljednja poplava Gradne. — G. dr. Horvat predlaže, da se za ovu potporu izreče zem. vladi zahvala trg. zastupstva. Prima se. 2. Proglasuje se rješidba zem. vlade o regulaciji potoka Gradne. Prima se do znanja. 3. G. Razum predlaže, da se načini predstavka, neka bi se i onaj rukav Gradne kod Pod Lipovca regulirao. Prima se. 4. Na ponudu da se nabavi općinski bik, zaključeno je izviještiti, da se ne uvidja potreba držanja takova bika, budući ih ima dovoljno u mjestu i okolini. 5. Za nabavu odijela siromašnoj školskoj djeci podijeljuje se iz općinske blagajnice 50 K. 6. Priopćuje se, da je dopušteno sjećanje kolja u Palačniku i u Tepcu. 7. Zastupstvo povisuje nagradu veterinaru za klaonički nadzor od 600 na 720 K. 8. Preinačuje se kućni red za klaonicu tako, da se imade krupno blago i svinje dotjerati u klaonicu do 9 sati prije podne onoga dana, kada će se klati. 9. Priopćuje se, da je zem. vlada udovoljila molbi poglavarstva, da se kućarenje raznom robom u Samoboru zabrani. 10. Čita se rješenje zem. vlade radi nekili upita, da se Samobor proglasi ljetovalištem i lječilištem. Zaključeno je, da se podnese izvještaj u dogovoru s dr. Juratovićem. 11. U odbor za reviziju saborskih listina izabrani su gg. Forko i Oslaković. 12. Odredjuje se, da se osigura uredsko pokušstvo općine.

Time je dnevni red iscrpljen i sjednica završena.

Domaće vijesti.

Izborne listine općinske, koje su već dva puta reklamirane, nalaze se ponovo kod zemalj. vlade, koja je prije 14 dana zatražila još neka razjašnjenja u općinskog poglavarstva, pa je nade, da će konačno rješenje doskora prispjeti. Prema tome bi se mogli raspisati općinski izbori za trgovišno zastupstvo u siječnju ili veljači. Toliko do znanja onima, koji su nas za stvar pitali.

Potpora za šegrtsku školu. Kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu podijelila je i za ovu školsku godinu trg. poglavarstvu svotu od 300 K kao potporu za uzdržavanje ovdješnje šegrtske škole.

Silvestarska zabava. Hrv. pjevačko društvo „Jeka“ odlučilo je da priredi po svom starom običaju na staru godinu zabavu s pjevanjem, kazališnom predstavom i plesom. U to ime razaslalo je i pozive i dalo načiniti plakate za ovu zabavu večer. No kad tamo, ova se zabava nije mogla da održi, radi zapreka, koje su nadošle u posljednji čas i koje se nisu mogle ni uz najbolju volju sa strane Jeka odstraniti. Tako je nekadanja dvorana „Jeka“, a sadašnja dvorana gostionice kod grada Trsta, u nijemoj tišini dočekala novu godinu. U mjesto toga održala je „Jeka“ na staru godinu

Na novu godinu.

Svijet ju je doček'o mladju i svježu
Uz kucanje časa i veselje smjelo —
Uz plesove, svirku i popijevku žarku
Otpjev'o je staroj veselo opijelo.

Jedan mrije tiho, a drugi se radja
Svaki dan je zgoda borme ova česta:
Popjeva se jednim radosnica pjesma,
Dok im drugi, mrtvi, ustupaju mjesta.

No tko da sad misli na uzdahe zadnje
Na lubanje trule i kosture stare,
Novo ljeto sviće . . . život slavi slavije
S njime lica mlada, što se srećom žare . . .

Godina je nova . . . i neka se buči
Ne može se muče preko toga prijeći,
Desnice se tišću, čestita se živo
Da l' je samo sreća, koliko je riječi. —

Neka samo lete te čestitke burne
A pitanje ono pustit' je na miru,
Gdje je danas svuda zavisti i mržnje
Iskrenost i ljubav još su — na papiru.

Al veselo braćo, tko to može znati
Tko će od nas slavit' ljeto jošte mlado,
A što ono zborah o lubanji truloj
Ne bih vam veselja pomutiti rado! . . .

Bogumil Toni.

društvenu svoju zabavicu u donjim prostorijama gostione Fittlerove.

Društvene vijesti. Dobrovoljom vatrogasnom društvu pristupili su kao novi izvršujući članovi gg. Novak Stjepan i Leskovčak Petar. Zlatnu vrpču za 5-godišnje službovanje dobio je g. Antun Herceg. Zaključeno je, da se ovogodišnji vatrogasni ples održi na 22. o. mj., pa je nade, da će i tom zgodom pokazati sve naše gradjanstvo, kako štuje društvo, čiji čovjekoljubivi rad smjera jedino na dobro našega općinstva. — *Pučkoj knjižnici i čitaonici* u Gornjem kraju poklonila je gdja Brotzky, supruga županijskoga fizika u Ogulinu, više knjiga i časopisa. Isto je tako darovao 37 komada knjiga rečenoj knjižnici g. mag. pharm. Nikola Badovinac.

Božićni darovi. Samoborska štedionica darovala je 100 K za nabavu odijela i obuće siromašnoj škol. mladeži samoborskoj. Lijepi ovaj čin naše štedionice svake je hvale vrijedan. — U istu ovu svrhu doznačilo je trgov. zastupstvo 50 K, g. dr. Gjuror Horvat darovao je 10 K, a gdja. Sova 2 K. — Samoborska je štedionica darovala nadalje pučkoj školi podvrškoj u Samoboru i onoj u Lugu svakoj po 50 K. I ove su svote upotrebljene za odijelo i obuću najsiromašnjoj djeci pomenutih škola.

† **Roland Sulyok od Karastosza,** kr. poštari, gradjanin i posjednik, preminuo je u 69. godini nakon kratke ali teške bolesti 30 prosinca, te će biti danas poslije podne u pol 4 sata pokopan. Vrijedni pokojnik, koji je uživao opće štovanje, ostavlja iza sebe udovu gdju. Anu Sulyok rođ. Jurčić, te dvoje djece: gdju. Paulu udatu Šmidhen, Edu, pravnika, te mnogobrojnu ostalu rodbinu. Pokoj mu duši!

† **Stjepan Blažinčić,** mesar i posjednik, umr'o je 23. pr. mj. Bio je jedan od naših najstarijih „purgara“, služio je u samoborskoj gardi g. 1.848., a u odijevanju svome zadržao je karakter hrv. narodne nošnje sve do svoje smrti. Pokoj mu duši!

Iz obrtničke izložbe. Za izložene crtarske i pismene radnje iz poslovnih sastavaka dosudila je porota sedam nagrada šegrtima samoborske škole. Od ovih dobio je I. nagradu (povelju i 20 K u zlatu) Josip Šetin kod bravara M. Melinščaka; II. nagradu (povelju i 5 K) dobili su: Pavao Radovanović kod stolara A. Dragara, Rudolf Fritz kod limara Gj. Lesca, Ivan Horvat kod kolara Šoštarica, Vid Mihelić kod krojača S. Köszeghy-a i Franjo Fajtić kod čizmara T. Fajtića; III. nagradu (povelju) dobio je Marko Pintarić kod stolara Dragara. — Radujuć se ovom odlikovanju, nadamo se, da će ono biti i svim ostalim šegrtima lijepim dokazom, kako se marljivost u radu i nauči svagdje cijeni i priznaje.

Za Družbu sv. Ćirila i Metoda sakupio je naš urednik na komersu „Jeka“ medju svojim prijateljima K 10—. Svota je odaslana družbi.

Naše ure. Pišu nam iz općinstva: Jamačno ste već i sami opazili, g. uredniče, da naše ure i župna i samostanska idu, kako ih volja. Medju njima je često i četvrt sata razlike, pa čovjek nikada ne zna po kojoj da se ravna. No najgore je još to, što te ure obično ne idu ni u kakovu skladu s kolodvorskim satom, pa mogu putniku biti na najveću nepriliku. Barem od župne crkve možemo zahtijevati, da nam bude ravnalo za dobu dana. Molimo faktore, na koje spada stvar, da učine: tom pogledu neki red. Ovakva netočnost kod ura ne smije se trpjeti ni na selu, a kamo li u jednom trgovištu iz kojega polazi željeznica.

U godini 1904. rođeno je u župi samoborskoj 352 djece, umrle su 234 osobe, a vjenčano je 80 parova.

Aleja prema Sv. Nedjelji. Bit će od interesa za naše općinstvo, da saznadu, kako je nastao drvored od Samobora do Sv. Nedjelje. O tome sam doznao od starijih vjerodostojnih ljudi ovo: Za vrijeme francuske okupacije stanovao je u samostanu samoborskom, u čeliji br. 21, neki francuski mjernik imenom Laterman. Gledajući danomice kroz prozor svoga stana, pomisli kako bi zgodno bilo, da se od Samobora sagrađi ravna cesta prema Sv. Nedjelji. Što zamisli, to i provede. Francuzi sagrađe ovu cestu i zasade s obje njene strane drveće i to tako, da se neprestano izmijenjuju sad jablan, sad dud. Prije nego li je ova cesta izgrađena, vodila je cesta iz Samobora kroz Kladije ispod brda Padeža u sv. Nedjelju. Francuski mjernik Laterman, koji je bio rodnom iz Elzasa, premješten je kasnije u Ljub-

ljanu, pa se i tamo odlikovao sadjenjem aleja, koje su još danas ures onoga grada. Dr. B.

Zdravstvene prilike u Samoboru i njegovu kotaru. U Samoboru i u neposrednoj okolini njegovoj bilo je mjeseca prosinca pr. godine povoljno zdravlje. U općini je Sv. Martin vladao dobarac i poumiralo više sitnije djece, dok od školske djece nije nijedno umrlo, što više, medju njom je dobarac uopće prestao. U većini slučajeva bio je uzrok pomoru nehaj roditelja, koji su svojoj djeci u dobracu posvećivali premalo brige. Djeca su se nahladjivala i umirala od plućne upale. — Tamošnja će škola sutrašnjim danom započeti opet obuku. — Nezgoda i slučajeva silovite smrti nije u prošlom mjesecu bilo nikakovich. Dr. B.

Umrli u mjesecu prosincu: Terezija Vrbanić, dijete čizmara, 3 godine, Starogradska ulica 28. — Helena Kovačić, težakinja 68 godina, Jurjevska ulica 13. — Emilija Engler, posebnica, 57 god., Jurjevska ulica 1. — Stjepan Blažinčić, mesar 78 g., Samostanska ulica. — Roland pl. Sulyok, poštari, 68 godina, Rambergova ulica.

Cijena živeža u god. 1848. Danas, kad se odasvuda čuju tužbe na skupoću, zanimat će naše čitače, kako su stajale cijene živeža 1848. Prema „limitaciji“ izdanoj po županiji zagrebačkoj a koja se ticala i Samobora imao se prodavati 1 funt govedine po 5 krajcari, teletine i slanine po 6 kr., janjetine po 3 kr. Funt suhog slaninskog mesa stajao je 9 kr., a friško salo bilo je po 12 krajcari. — Holba najfinijeg brašna stajala je 4 kr., srednje 3 kr., a prostoga 1 kr. Pekarski kruh od 12 lota na pō bijeli 1 kr., crni od 16 lota 1 kr. filjarski bijeli kruh od 10 lota 1 kr., crni od 20 lota 1 kr. — Na rečenoj se limitaciji nalaze i ove značajne bilješke: „muški kruh crni za 6 krajcara šajna mora 2 funta vagati“, i onda ova osobito zgodna: „Zločestoga mesa sečenje oštro prepoveda se!“ I da čovjek onda ne uzdahne za blaženim starim vremenima!

Slava Bogu, a mir ljudem! — Opći katolički molitvenik. — Priredio Fr. J. Ivančić. — Dobiva se za 1 K 60 fil., 2 K 40 fil., 10 K 20 fil. i 30 kruna prema eleg. uzevu u svim knjižarama i u tiskari E. Košaka u Samoboru.

Poziv na pretplatu.

Od 1. siječnja o. g. izlaziti će naš list dva puta u mjesecu. Toga se dana započela i predbrojba za godinu 1905. Molimo naše cijenjene čitače, da nas podupru pretplatom u našem nastojanju i da u svojoj okolini porade, kako bi nam list stekao još više prijatelja i pretplatnika. Dužnike takodjer molimo, da se sjete svoje dužnosti. Neka svatko uvaži, da i mi imamo znatnih obveza prema tiskari, kojima moramo točno udovoljavati.

Cijena je listu:

na cijelu godinu K 4.—
na pō godine K 2.—
na četvrt godine K 1.—

S poštom ili dostavom u kuću 48 fil. na godinu više. U Ameriku K 1.40 na godinu više.

Pretplatu prima uprava „Samoborskog lista“. Za vanjske je pretplatnike najzgodnije, da je šalju poštanskom doznačnicom.

Samoborski samostan kao vojna bolnica.

U 18. stoljeću, za vrijeme turskih ratova, služile su prostorije samoborskoga samostana za bolnicu vojničkih ranjenika. O tome smo primili ove zanimljive podatke: Godine 1.787. dne 11. studenoga prispjela je u trgovište Samobor regimenta princa Ferdinanda. Budući da u trgovištu nije bilo zgodne zgrade za pohranu vojne zaire i za bolnicu, to je franjevački samostan odredjen u tu svrhu. Redovnici se skloniše u jedan dio samostana, dok vojnici zapremiše tri dijela. Bolesnike su smjestili u blagovalište, (refektorij.) Pekari pekoše kruh dan i noć tako, da malo ne upališe samostan. Tuj se nalažahu tri ljekara, (kirurga) koji su bili zabavljeni u bolnici. Zid oko vrta bijaše probijen, pa se moglo onuda izlaziti. Na ulazu samostana (portu) postavljena je straža. God 1.788. na 1. veljače ode ova regimenta u boj proti Turaka.

Ali već dne 9. rujna iste godine, dodje naredba, da se u samostanskom dvorištu i vrtu sagrađi bolnica za 1.600 bolesnih vojnika, čime je

samostanu, ne samo nemir, nego i velika šteta nanesena. Tom su prilikom gospodarske zgrade porušene, voćnjaci posječeni, a zidana ograda posvjema srušena. Veći su dio samostana zapremili časnici. — Regimenta je Nadaždijeva boravila u samostanu tri nedjelje dana i po tom podje na bojišta proti Turcima 6. svibnja 1.789. Te je godine pohodio samostan ban sa velikašima.

3. prosinca bude ova prostrana crkva pretvorena u kr. žitnicu za potrebu vojske. Franjevci obavljahu sv. službu u kapeli bl. dj. Marije loretske, gdje se čuvalo svetootajstvo.

God 1.790. dopremljeno je ranjenika: 20. svib. 148, 26. svibnja 206, 29. svibnja 150, 17. lipnja 116, 21. kolovoza 62, 1. rujna 122, 18. rujna 190, 25. rujna 54, 26. rujna 200, 6. listopada 203, 14. listopada 158, 25. listopada 213.

20. lipnja iste g. bijaše crkva ispražnjena, pa je ključke po nalogu General-kommande vratio barun Burić u ruke samostanskih poglavica. Poslije toga je dopuštenjem generalnoga vikara Ivana Josipovića blagoslovio crkvu o. Rajko Divković, samostanski predstojnik i za službu je Božju i opet predao.

Bile su to doista velike žrtve pregaranja i stradanja po č. Franjevce. To uvažiše i vojne oblasti, pak poštovani građani samoborski i drugi dobrotvori, te je po vremenu crkva i samostan sa svojim zgradama opet uređjena.

Tako obnovljen mogao je opet da potpuno služi svrsi, za koju je i odredjen. —n—

Prosvjeta.

Pivničarstvo sa zakonom, kojim se zabranjuje praviti i u promet staviti umjetna vina. Sa 49 slika. Napisao ga prof. dr. Vjek. Köröskényi.

Svaki vinogradar s veseljem će pozdraviti ovo iz pivničarske struke u nas najnovije i najopširnije djelo. Žalimo, što se radi nedostatka prostora ne mogosmo već prije na nj osvrnuti. Čimimo to sada.

Pisac je razvrstao svoje djelo u 15. poglavlja, progovorivši prije u uvodu općenito o premnogim i velikim manama našega dosadanjega pivničarenja. Kao prvi uvjet da se dovinemo boljemu, jest dobar i jednoličan nasad loze. To je temeljni princip, bez kojega ne može naše pivničarenje naprijed. Čisti nasad daje vinu čist i stalan ukus, a manipulacija je mnogo lakša. Radi toga preporučuje neke najbolje nove vrste loze, koje dobro rode i daju dobro vino. Šteta, što nije za svaku vrstu napomenuta i rez, koja dotičnoj vrsti najbolje odgovara, jer se i na to kod nas baš ništa ne pazi. Vrijedni pisac preporučuje, da gojimo što više crne vrste grozdja, jer se crno vino bolje plaća od bijeloga. Ali iskustvo nam kaže, da se crna vina kod nas uopće malo traže, dakle teško prodaju.

Kad je već pisac napomenuo lijep broj naših starih domaćih vrsta loze, šteta, što ih nije i opisao, da se sačuvaju od zaboravi a i za lakše raspoznavanje, jer se ne da poreći, da su neke od njih bile ipak od znamenite lokalne vrijednosti i davale su vinu pojedinog vinogorja posebni tip. U prvom poglavlju govori se još ukratko o rezanju i vezanju loze i miješanju zgodnih vrsta; ističu se napose one, koje su izvrsne za začimbu, a govori se i o tlu i položaju, koji najbolje prija cijepljenoj lozi.

Naši vinogradari morali bi s osobitom pažnjom proučiti II. poglavlje, koje govori o berbi i u njemu navedenih nauka držati se. Kako valja graditi i urediti pivnicu, da bude potpuno zgodna za uzgoj vina, o tome pripovijeda pisac u III. poglavlju. A dalje odmah poučava o priredjivanju i čuvanju vinskoga posudja i kako se može pokvareno sudje opet da popravi. Pokazavši u daljnjem poglavlju kako se valja pripraviti za berbu, nanizao je lijepih i korisnih uputa o gnječenju grozdja, o runjenju i vrienju na tropu, o prešanju i mjeranju sladnog sadržaja, a svagdje preporučuje za tu svrhu najbolje sprave.

U VI. poglavlju prikliko je pisac osobitu pažnju vrienju mošta, pa je lijepo prikazao, koliko važnost imade ovaj proces, a kako ga slabo poznaju i premalo cijene naši vinogradari. Napose ih upozorujemo, što se govori o mućkanju drozdja, kada je proces vrienja nepotpuno obavljen.

Ništa manje nije važno i poglavlje VII. o pretakanju vina, jer se i u tom u nas mnogo griješi, držeći se još uvijek staroga običaja. O daljnjem školanju vina, o zapunjivanju lagava i

i spremanju vina u boce, pa onda: o pospješivanju zrelosti vina, o bistrenju i čišćenju vina upućuju nas poglavlja VIII. do XII. Osobito je zgodno, što je pisac naveo kod svakoga čistila i mjeru, koju valja za hl. uzeti, te kada i koliko put se smije vino čistiti. Govoreći dalje o filtrovanju (XIII. pogl.), opisuje najpoznatije aparate za nj i tumači, kako se u novije doba tiha vina osvježuju tekućom ugljičnom kiselinom. I pasterizovanje vina, kod nas je još vrlo slabo poznato, a još manje u porabi, premda bi bilo potrebno baš kod crnih vina, jer potpuno ubija svaku klicu bolesti u vinu. Vino kod toga ne gubi boje, ni sjaja a ni buketa, dapače, pasterizovanjem mu se još jače istakne njegov prirodni tek i miris, ali ipak nešto gubi od nevezane ugljične kiseline. U XIV. poglavlju možemo se upoznati s uzrocima, s kojih nastaju najglavnije bolesti, ugrožene i kojekakvi nedostaci u vinu. Upoznavši po tom ove bolesti, nalazimo za tim odmah i i prokušana sredstva, kojima ćemo to zapriječiti ili bolesno već vino liječiti.

U zadnjem pak poglavlju nanizao nam je pisac i sve nuzuzitke pivničarenja. Tu saznajemo, kako korisno i različito se dade upotrebiti vinski trop nakon prešanja. Napokon nije zaboravio uputiti nas, kako se pravi pelinkovac, bakarska vodica, korenak, vinkot i ocat, i kako se sračunava sadržaj bačve.

Djelo ovo pisano je na osnovu savremene stručne literature i po vlastitom iskustvu, te je — po našem uvjerenju — najbolje od sviju dosadanjih djela, što su izašla na hrvatskom jeziku. Ali veoma žalimo, što je pisano vrlo lošim jezikom, a stilom često da rečemo baš nehrvatskim. Uslijed toga je razumijevanje teksta na mnogim mjestima dosta nejasno. A baš knjiga ovakve vrste morala bi biti pisana što razumljivije. Uvjereni smo, da će se to kod drugoga izdanja ispraviti, pa ovu korisnu knjigu svakomu vinogradaru toplo preporučujemo. Cijena joj je K 1:50.

Gospodarstvo.

Izdavanje marvinskih putnica.

Poznato je, da svakomu gospodarju, kad hoće s blagom svojim na sajam, treba marvinska putnica. Svrha marvinskim putnicama jest ta, da se njima zapriječi ili barem što više otegoti prodaja ukradenoga blaga, ili da se ne dovodi na sajam medju zdravo blago bolesno živinče i da se tako zarazna bolest ne raširi, ili uopće da kupac znađe, od koga je blago i da ga bez bojazni može kupiti.

Marvinske putnice izdavaju općinski uredi. Gdje su općine malene, tamo je izdavanje posve lako i po narod prikladno, a ni opć. organima ne zadaje neprilika. To opažamo lijepo u susjednim zemljama, koje graniče s nama, u Kranjskoj, Štajerskoj, a i Ugarskoj. No kod nas to još nije: naše su općine velike i veoma razgranjene, pojedina su sela od općinskoga ureda vrlo udaljena, a uslijed toga je izdavanje marvinskih putnica ne samo nepodesno, nego baš tegotno, i to veoma tegotno za općinske organe, koji taj posao obavljaju, a još tegotnije je za općinare. To je razlog, da se često čuju tužbe i jadikovke od ovih obiju stranaka. Tužbe ove dolaze vazda iz velikih općina, a opravdanost njihovu potpuno priznaju i kot. oblasti, jer je njihova dužnost da nadziru poslovanje opć. poglavarstva, pak su se mogle uvjeriti, da su opć. poglavarstva u velikim općinama veoma opterećena izdavanjem marvinskih putnica i njihovom manipulacijom.

Evo zašto.

Prema dosadašnjem uredjenju mora stranka doći u općinski ured, kad god treba da joj se izda nova putnica; ali isto tako mora ići onamo i onda, kad treba putnicu produljiti, ili treba produljiti svjedodžbu o zdravlju dotične životinje, ili treba ubilježiti novi pravac na marvinskoj putnici. Ovo potonje mora se onda, ako se stranka nije odmah na sajam okoristila naredbom dozvoljenom polakšicom, da joj sajamsko povjerenstvo na putnici označi novi pravac.

Kada se dakle seljak sprema da pohodi koji sajam, onda se obično dva tri dana prije toga otpući do svoje općine, da si pribavi potrebnu putnicu. Kod toga pak nastaje kod poglavarstva velikih općina na takve dane silna navala za putnice, jer se dogodi, da jedan isti dan nagnu i stotine ljudi, otmajući se, da im se što prije izdadu potrebne marvinske putnice. Naravno je onda, da se dogodi obično ako su općine brojem stanovništva velike, da prigodom glasovitijih sajmova one okolice ne može činovništvu ni kraj najbolje svoje volje i velikog napora da izda svima putnice istoga dana, kako po

nje dodju. Tako se onda dosta puta dogodi, da seljak mora ne samo jedan nego kad što i po dva čekati, dok dobije marvinsku putnicu. Ova je neprilika to veća i češća, što više se u kojem kraju pohadaju bilo godišnji bilo nedjeljni sajmovi. Narod iz takvoga kraja treba za pohadjanje mnogih sajmova i mnogo marvinskih putnica, pa radi toga onda mora i mnogo zalaziti u opć. ured. Ima općina u našoj županiji, koji na godinu izdadu što novih putnica a što opet produlje stare svega i preko desetak hiljada, a samo u oči većih godišnjih sajmova izdaje se i produljuje kod pojedinih općina i po više stotina marvinskih putnica. Uvaži li se kod toga, da je taj posao komplikiran i naporan, a i s odgovornošću vezan, onda je lako razumljivo, da opć. poglavarstva ni uz najnaporniji svoj rad ne mogu da zadovolje općinstvu zahtjevanom hitriinom i nužnom točnošću.

Iz toga pak radja se u narodu veliko nezadovoljstvo, koje je to veće, što teže dolazi do zahtjevanih putnica. Ovo ogorčenje raste kod onih žitelja, koji su veoma udaljeni od svoga opć. ureda. Takvih pak sela ima u svakoj velikoj općini dosta. Ima ih, koja su udaljena i po 20 km. Seljak iz takova mjesta potroši pol dana, dok dodje do svoje općine, a kad dodje onda radi velike navale ostalih općinara mora čekati i do drugoga dana, dok dobije putnicu, tako on izgubi za jednu putnicu cijela dva dana, dok se opet kući vrati. Zimi bilo bi to još kako tako, ali je naopako u proljeću i ljeti, a i jeseni, kad nastanu najvažniji poslovi, koji se ne mogu i ne smiju odgoditi. Po tom je razumljivo, da je ovaka danguba radi jedne marvinske putnice gospodarstvu veoma štetna, a naravno, da ne prodje kod toga ni bez troška i fizičnoga napora. Uračunamo li ovamo još i onaj dan, što ga seljak probavi na sajam, onda vidimo, koliko štetu nanosi gospodarstvu ovako neprilicna dobava marvinskih putnica, jer se samo za jedan put potrate dva do tri dana. Što više pak bude sajmova, to je i ta šteta veća. U zadrugama se to toliko ne opaža, jer one lako pregore jednoga člana, ali se to jako opaža u malim porodicama, jer je tamo sav posao na mužu i ženi. Izgube li se ovdje za najvećega poljskoga rada po dva tri dana, naravno je, da im posao zaostane, a na štetu pojedinoj vrsti kulture, koja nije u pravo vrijeme obdjalana.

Nije zato nikakvo čudo, da je narod u velikim općinama jako ogorčen na ovakav skroz neprilican način izdavanja marvinskih putnica, jer upravo on trpi kod toga znatnu materijalnu štetu. Baš to potaklo je već mnoga od opć. ureda udaljena sela, te su počela pomišljati, kako da se odcijepe od svoje dosadanje općine i ustroje sama za sebe novu manju općinu, jer bi im tada dobava marvinskih putnica bila veoma olakoćena. Takva želja za cijepanjem velike općine u manje — a iz navedenog uzroka — opaža se najviše tamo, gdje se narod mnogo bavi gojenjem marve, dakle mnogo polazi sajmove, pak uslijed toga i mnogo trati vremena za dobavljanje marvinskih putnica.

Velika neprilika, što ju zadaje izdavanje marvinskih putnica i narodu i općinskim službenicima općenito je već priznata, kako već prije napomenusmo, pak se u potonje doba živo počelo raditi, da se to zlo popravi. Napose pak zauzela se za to jesenska skupština županije zagrebačke, koja je izabrala posebni odbor, da potanko prouči to pitanje. Odbor je to doista i učinio, te je o tome podastro opširnu predstavku kr. zem. vladi. U ovoj predstavi nijesu samo prikazane potanko sve neprilike i tegobe, što ih zadaje dosadnji način izdavanja marvinskih putnica, nego se ujedno iznosi i primjer, kako bi se ovo zlo dalo popraviti. To bi bilo — po mišljenju odborovu — na taj način, da se za sela i mjesta, koja su odviše udaljena od sjedišta općinskoga poglavarstva, postave posebni općinski pouzdanci. Ovima bi se točno odredilo područje, u kojem bi imali obavljati svekoliko poslovanje, što se odnosi na izdavanje marvinskih putnica. Sav taj posao opć. pouzdanika obavljao bi se pod rukovodjenjem i nadzorom općinskih činovnika i nadležne kotarske oblasti. Za ovakve općinske pouzdanike uzimali bi se naravno ljudi, koji su u svakom pogledu pouzdani i poslu vješti. Njih bi biralo opć. zastupstvo na prijedlog svoga poglavarstva, a izbor bi imala odobriti kotar. oblast. Općinski pouzdanci morali bi se za ovu svoju službu naročito zaprisizati, te bi po tom kao opć. činovnici potpadali pod disciplinarnu vlast opć. zastupstva ili nadležne kot. oblasti. Za naknadu štete, koja bi se mogla budi hotice budi nehotice njihovom krivnjom dogoditi, odgovorni bi bili u prvom redu pouzdanci sami, a u drugom redu općina, koja ih je u službu postavila. Za svoj trud dobivali bi ovi opć. pouzdanci primjerenu nagradu, koju bi im ustanovilo opć. zastupstvo uz odobrenje župan. upravnog odbora.

Nema sumnje, da je uvođenje ovakvih opć. pozdanika od prijeko potrebe. A isto je tako očito da bi od toga imao naš narod veliku korist. Prije svega mnogo bi se uštedilo i na vremenu i novcu, koje se sada mora trošiti uslijed nespretnoga izdavanja marvinskih putnica u velikim općinama, jer bi se tim jednostavnije udesilo i u velike olakšalo cijelo manipulovanje. Tim bi se pak unapredilo i sajmarjenje, koji se od godine do godine sve bolje razvija, a to bi opet samo koristilo našem marvo-gojstvu. Svi su ovi razlozi tako jaki, da imade pouzdane nade, da će visoka vlada uvažiti podastrtu predstavku župan. skupštine, te po njezinu prijedlogu urediti dosadnji tegotni način izdavanja marvinskih putnica.

Stari grad.

Napisao Vj. Noršić.

Najljepša točka našega Samobora bez sumnje je stari grad. S njim se i mi Samoborci upravo ponosimo, a stranci, koji ovamo dolaze ne mogu ga se dosta nagledati, niti mu se nadiviti. Kako je povjest njegova širem općinstvu posve nepoznata, mislim, da ću cijenjenim čitateljima „Samoborskoga lista“ ugoditi, ako im ovdje u kratko nacrtam njegovu prošlost, koliko nam je poznata iz sačuvanih spomenika.

Kada je zidan samoborski grad nemamo o tom u spomenicima nikakvih stalnih vijesti. Većina naših povjesnika drži, da ga je sazidao češki kralj Pšemisl Otokar II. negdje između 1260.—1264. godine, kad je u sretnim bojevima s ugarskim kraljevima dopro do Jadranskog mora. Da je ovo mišljenje ispravno, odmah ćemo malo niže vidjeti. Stalno je, da još godine 1242. nije postojao, jer bi ga bez sumnje, Bela IV. u listini, kojom daje Samoborcima razne povlastice, spomenuo i odnošaj mjesta napram gradu odredio.

Samo kratko vrijeme ostao je samoborski grad u rukama Otokarovima, jer mu ga za par godina uzeo gospodar grada Okiča: Ivan, sin Jaroslava okičkoga i predao kralju Vladislavu III. (IV.)

Ivan okički bio je vrlo hrabar junak, koji je kralju Vladislavu III. (IV.) učinio mnogu uslugu u ratovima s Tatarima, a osobito u ratovima s Otokarom II. Da Vladislav barem donekle nagradi Ivanovu hrabrost i vjernost, darova mu god. 1274. mjesto Samobor i vratarinu (malatrinu), što se tada blizu Samobora pobirala. U listini, kojom mu to daruje, spominje njegove zasluge u tatarskim bojevima i s Otokarom II. a naročito ovu: „što je velikim znojem, trudom i troškom, kao i krvlju svojih, oteo iz ruku njegovih neprijatelja samoborski grad, koji su ljudi češkoga kralja podigli na samoborskom zemljištu.“

Otkako je samoborski grad došao u kraljevske ruke, upravljahu gradom hrvatski banovi, koji su držali u njem svoje kaštelane. Kao kaštelani spominju se god. 1331. neki Ivan; godine 1351. meštar Petar, župan zagrebački; a godine 1395. Mirko od Korute.

Sve do početka XV. vijeka ostao je samoborski grad u kraljevskim rukama, a zatim ga dobe u svoje ruke celjski knezovi Herman i Fridrik. Ovi založe oko godine 1416. samoborski grad braći Erberhardu i Ivanu Albenu za 4.000 for. u zlatu. No već za dvije godine iskupe ga natrag, te je sad ostao u rukama celjskih knezova sve do izumrća ove porodice.

Po smrti posljednjega celjskoga kneza Ulrika († 1456. g. umoren u Biogradu) dodje grad u ruke njegovoj udovici Katarini Brankovićevoj. Ova ga najprije založi štajerskom vitezu Andriji Baumkiršneru za 4000 for., a godine 1460. htjede ga prodati. (i proda ga) njemačkom caru Fridriku, ali ovaj nije došao nikada u posjed samoborskoga grada. Budući da je Katarina bila velika neprijateljica kralja Matije Korvina, prisili ju ovaj, da je god. 1463. morala ostaviti Hrvatsku, a gradom upravljahu njemački kaštelani. Još godine 1475. bio je u gradu kapetan Pankracij Auersperg i kaštelan Jakob Čoh.

Kako dugo su Katarinini kaštelani upravljali gradom nije nam poznato. Isto tako ne znamo, kada i kako je došao grad u ruke senjskoga kapetana Petra Tarnoka od Mačkoša.

Tarnok proda grad kralju Matijašu Korvinu, a ovaj ga godine 1488. zamjeni za grad Ormužd u Štajerskoj sa Barbarom, ženom Dujma Frankopana. Pred Božić iste godine bi Barbara po

kraljevskim izaslanicima i zastupnicima zagrebačkoga kaptola uvedena u posjed grada i mjesta (!) Samobora, ter ovih okolišnih mjesta, koja spadahu pod grad Samobor: Braslovje, Slanidol, Beder, Kostanjevec, Javorovec (Javorek), Dragana luka (Draganja sela), Jazbina, Podvrh, Mali i Veliki Otok, Klokočevac, Gradna, Farkaševac, Domaslovec, Kladje, Velika i Mala Rakovica, Dn-brava, Otruševac i Vrhovčak. Ovo uvođenje u posjed po kraljevu nalogu, bilo je nepravedno gledom na mjesto Samobor, jer se kralj s Barbarom mijenjao samo za grad i sela, koja su pod vlast grada spadala, a nipošto i za mjesto. Ali na žalost nije proti tome nitko prosvjedovao, jer ne bijaše od samoborske općine nitko nazočan, pa sve mirno prošlo, ali su posljedice bile strašne za Samoborce. Možemo reći da je ovdje korjen svim ovim krvavim borbama i napadajima, koje su Samoborci 300 godina trpjeli od gospodara samoborskog grada

Odsada samoborski grad nije više nikad bio u kraljevskim rukama, već je kao privatno vlasništvo prelazio u ruke raznim gospodarima.

Barbara Frankopanka posjedovala je grad samo četiri godine. Kao udovica bila je preslaba, da tako važan grad drži u svojim rukama, radi česa ga proda godine 1492. pred zagrebačkim kaptolom za 4000 for. čistog zlata susjedgradskom gospodaru Ivanu Heningu.

Skoro iza toga umrije Hening a udova njegova Sofija proda god. 1495. samoborski grad i mjesto (!) Elizabeti, ženi Nikole Frankopana Tržackoga, za 4000 for. u zlatu, jer kao udova s malodobnom djecom ne mogaše upravljati i brigu voditi za susjed-gradsko i samoborsko imanje. Proda ga pak pod uvjet, da Elizabeta ne smije grad nikome ni prodati, ni založiti, tko nije podložnik hrvatsko-ugarske krune.

Ni sada ne ostane samoborski grad dugo u rukama Frankopanskim. U strašnom boju kod Udbine, dne 11. rujna 1493., što su ga djedovi naši bili s Turčinom, zapade s mnogim hrvatskim velikašima u tursko sužanjstvo i Nikola Frankopan, muž Elizabetin, te bude odveden u Carigrad. Sirotina žena neprestano je tugovala za njim, te od tuge i žalosti najposlije oboli. Ne mogavši više trpjeti, da joj muž dulje čami u sužanjstvu pozove, u subotu pred Šimunjem god. 1496. na svoje imanje u Podvrh, dva zagrebačka kanonika te pred njima proda svoj grad Samobor sa svim pripadnostima, kako ga je kupila, kranjskomu plemiću Juraju Turiju, gospodaru Krškoga, za 3600 for. u zlatu.

Ne znamo s kojeg je razloga već slijedeće godine 1497. Elizabeta prodala grad natrag Sofiji Heningovoj i njezinoj djeci. Bit će tome uzrok, kako drži naš dični povjesnik Ivan Kukuljević, jer su Heningovi prosvjedovali proti tome, što ga je prodala čovjeku, koji nije podložnik hrvatsko-ugarske krune. Bilo kako mu drago, Turij je ipak ostao posjednikom samoborskoga grada sve dotle, dok se Frankopan vratio iz sužanjstva.

Vrativši se ovaj iz turskoga ropstva, dobije — radi velikih svojih zasluga za krunu — od kralja Vladislava Češkoga novu darovnicu za grad

Samobor, te bude god. 1513., po kraljevskim i kaptolskim ljudima opet uveden u posjed uz uvjete, da ga ne smije nikojemu tudjincu ni prodati, ni založiti, ni dati, bez naročitog kraljevskoga dopuštenja. Proti ovome uvođenju prosvjedovala je udova Turijeva Jelena, rođ. Frankopanka po plemiću Tomi Horvatu i Bartolu Budačkome. Sad nastade medju Jelenom Turijevom i Frankopanom parnica, koja se dobro svršila po Jelenu. Ona najme dobije god. 1519. od kralja Ljudevita II., za sebe i za svoju kćer Anu, novu darovnicu na samoborski grad.

(Nastavit će se.)

Svim svojim vrijednim suradnicima, pretplatnicima i prijateljima našega lista želimo „Sretno novo ljeto!“
Uredništvo i uprava „Samoborskog lista“.

Prigodom „NOVOGA LJETA“ svim svojim vrijednim mušterijama

najsrdacnije čestita

GJURO JAKOPEC, trgovac,
Rambergova ulica 29a.

Svojim vrijednim gostovima želi

sretnu novu godinu!

Josip Fittler, svratištar
kod „grada Trsta“.

Pijte INDRA TEA!

Indra Tea je najbolji čaj na svijetu.
Indra Tea se preporučuje kod prehlade.
Indra Tea je izvrsno sredstvo proti influenci.
Indra Tea je najizvrsniji lijek za loš želudac.
Indra Tea je najbolji zajutak.
Indra Tea je najbolja užina.
Indra Tea dobiva se samo u zatvorenim zamotima. Drugoga ne kupujte, jer nije pravi.

Glavno skladište u Samoboru:
Ljekarna M. Kleščića.

Javna zahvala.

Svim mnogobrojnim prijateljima, znancima, rodbini i gradjanstvu Samobora, koji su nam našeg nezaboravnog oca, supruga i brata

STJEPANA BLAŽINČIĆA st.

mesara i posjednika u Samoboru

do hladnoga groba sprovedi i time pokojniku svoju počast iskazali, izričemo ovim putem našu najusrdniju zahvalu. Osobito se zahvaljujemo vele časnom gospodinu župniku Forku, koji je pokojnika češće u bolesti tješio i duhovnu mu popudbinu dao. Konačno se zahvaljujemo vele učenom gosp. dru. M. Juratoviću, koji je pokojnika za vrijeme bolesti, velikom požrtvovnošću liječio i time mu boli olakšao.

Svima bila iskrena hvala a od Boga plaća.

U Samoboru, 28. prosinca 1904.

Tugujuća obitelj.